

Eerste zondag van de Vasten A    Gen 2,7-9;3,1-7a    Rom 5,12-19    Mt 4,1-11

“Als U bestaat, God, dan moet U zich laten zien”. De drie bekeringen van Jezus in de woestijn draaien rond deze kern en dat is ook de fundamentele Godsvraag waar de wegen van geloof en ongeloof zich scheiden. “Bestaat Gij echt, God? Wel, laat U dan zien. Bewijs dat Ge bestaat door de honger in de wereld weg te nemen en stenen in brood te veranderen. Toon dat Ge bestaat door ons op te vangen als we een risico genomen hebben dat we niet zelf beheersen. Laat zien dat Ge machtig zijt, God, door ons een wereld te geven waar alles in orde is, een betere wereld zonder oorlog en onrecht. Als U bestaat, God, bewijs het dan ook!” Horen we dit ook niet voortdurend in het Evangelie waar van Jezus geëist wordt dat Hij zich bewijst en legitimeert? “Geef ons een teken”, eisen de Schriftgeleerden en Farizeeën. “Kom van dat kruis af als Ge de Zoon van God zijt, dan zullen we in U geloven”, voegen ze Hem toe op Golgotha.

De kern van alle bekering is een terzijde schuiven van God. De eerste lezing uit Genesis is wat dat betreft archetypisch. De eerste mensen leven in paradijselijke omstandigheden. God heeft hen alles gegeven wat ze nodig hebben, maar zelf laat Hij zich niet zien. Slechts één verbod scheidt de mens van God, de vrucht van de boom die midden in de tuin staat, de boom van de kennis van goed en kwaad: als ze daarvan eten zullen ze als goden zijn. Die ene, ultieme grens overschrijden, en zelf God en onsterfelijk worden. En de mens overschrijft die grens maar ontdekt precies het tegenovergestelde: hoe naakt, arm en sterfelijk hij is.

Na zijn doop in de Jordaan, waar de Heilige Geest op hem neerdaalt, wordt Jezus door diezelfde Geest naar de woestijn geleid. Dat is verrassend. Waarom moet Jezus eerst in de woestijn door de duivel op de proef worden gesteld? De woestijn geeft Jezus de tijd om zich te bezinnen op zijn zending in de wereld. Een tijd van bezinning is ook een tijd van bekering. Veertig dagen vast Jezus in de woestijn. De Kerkvaders weten te zeggen dat veertig het getal is van de wereld: vier windstreken maal tien geboden maakt veertig. De boodschap is duidelijk: wil Jezus de wereld verlossen dan moet Hij het drama van het menselijk bestaan binnengaan en er in alle hoeken en kanten zoeken naar het verloren schaap om het op zijn schouders terug te brengen naar vrijheid. De woestijn is wat het paradijs

geworden is na de zondeval. Daar stelt de nieuwe Adam zich opnieuw bloot aan de verleiding van de duivel die de eerste Adam ten val bracht. Veertig jaar trok het Godsvolk door de woestijn, en al die tijd heeft het God teleurgesteld door zijn wegen niet te kennen (Ps 95,10). Jezus gaat die tocht opnieuw ondernemen, maar dan in gehoorzaamheid aan de Vader. Zo zijn de veertig dagen in de woestijn een verdichting van heel Jezus' levensweg. En de bekoringen door de duivel wijzen vooruit naar de grote beproeving van zijn lijden en dood op het kruis. Daar zal Jezus in gehoorzaamheid aan God sterven en zo de duivel op diens eigen terrein, dat van de dood, te verslaan.

Bekoringen zijn geen misdaden, broeders en zusters. De bekoring is vaak een verdraaiing van iets goeds. De drie bekoringen van Jezus zijn een verdraaiing van zijn opdracht, in het terzijde schuiven van zijn aangenomen mens-zijn, wat in wezen ook een terzijde schuiven is van God. Tot het wezen van de bekoring hoort dat ze zich voordoet alsof ze iets goeds op het oog heeft. De duivel vertoont zich als een engel van licht. Het kwaad werkelijk als kwaad tonen, zou te grof zijn. "We moeten de wereld verbeteren en laten we beginnen met alle illusie en zweverigheid terzijde te schuiven. Het gaat tenslotte om de harde realiteit, brood en macht. De dingen van God en godsdienst zijn daarbij irrelevant, hoogstens tweederangs en eigenlijk overbodig." Dat is het wezen van de bekoring. Maar Jezus geeft er dit definitieve antwoord op: *"De Heer uw God zult gij aanbidden en Hem alleen dienen"* (Dt - ,13; Mt 4,10). Wie God op de eerste plaats stelt, verandert de woestijn terug in paradijs. Niet toevallig zegt Matteüs aan het eind dat de duivel Jezus verlaat en de engelen Hem komen dienen. Als wij God vereren en Hem in alles de eerste plaats geven, veranderen ook wij onze wereld in een nieuwe schepping en worden de engelen onze metgezellen en medewerkers. Moge deze veertigdagentijd ons zo meer tot kinderen van God maken.

Br. Guerric ocsa Abdijs van Prébenoît